

**GLOBALLASHGAN DUNYODA TEMIR YO'L TRANSPORTINING AHAMIYATI
(O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA).***Jumayev Toxir Komil o'g'li***Annotatsiya**

Bugungi globallashgan dunyoda temir yo'l transporti mamlakatlarning iqtisodiy rivojlanishi va integratsiyasida muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston Respublikasi misolida bu transport tizimining ahamiyati, uning xalqaro savdo va logistika tizimidagi roli, shuningdek, regional integratsiyani ta'minlashdagi o'rni tahlil qilinadi. Tadqiqotda temir yo'l transportining samaradorligini oshirish uchun amalga oshirilayotgan islohotlar hamda investitsiya loyihalari ko'rib chiqiladi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, temir yo'l infratuzilmasining rivojlanishi O'zbekistonning global transport tizimiga muvaffaqiyatli integratsiyasini ta'minlash uchun asosiy omil hisoblanadi.

Kalit so'zlar: temir yo'l transporti, globallashuv, O'zbekiston, iqtisodiy rivojlanish, logistika, regional integratsiya, investitsiyalar

Abstract

In today's globalized world, railway transport plays a crucial role in the economic development and integration of countries. Using the example of the Republic of Uzbekistan, this study analyzes the importance of this transport system, its role in international trade and logistics, as well as its position in ensuring regional integration. The research examines reforms and investment projects aimed at improving the efficiency of railway transport. The results indicate that the development of railway infrastructure is a key factor in securing Uzbekistan's successful integration into the global transport system.

Keywords: railway transport, globalization, Uzbekistan, economic development, logistics, regional integration, investments

Аннотация

В современном глобализованном мире железнодорожный транспорт играет важную роль в экономическом развитии стран и их интеграции. На примере Республики Узбекистан анализируется значение этой транспортной системы, её роль в международной торговле и логистике, а также место в обеспечении региональной интеграции. В исследовании рассматриваются реформы и инвестиционные проекты, направленные на повышение эффективности железнодорожного транспорта. Результаты показывают, что развитие железнодорожной инфраструктуры является ключевым фактором успешной

интеграции Узбекистана в глобальную транспортную систему.

Ключевые слова: железнодорожный транспорт, глобализация, Узбекистан, экономическое развитие, логистика, региональная интеграция, инвестиции

Kirish

Globalizatsiya jarayoni dunyo mamlakatlarini yanada chambarchas bog'lab qo'ydi va bu jarayon transport tizimlariga jiddiy ta'sir ko'rsatdi. Ayniqsa, temir yo'l transporti xalqaro savdo va iqtisodiy aloqalarni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Butun dunyo bo'ylab tovarlarning tez va samarali yetkazib berilishi uchun temir yo'llar infratuzilmasi yaxshilanmoqda, bu esa mamlakatlar orasidagi integratsiyani kuchaytiradi. O'zbekiston Respublikasi misolida, temir yo'l transportining roli yanada oshib bormoqda, chunki mamlakat strategik joylashuvi va iqtisodiy rivojlanish yo'nalishlariga ko'ra, uning transport sohasida innovatsiyalar va zamonaviy yechimlarga intilishi global iqtisodiy jarayonlarga moslashish imkoniyatini beradi.

Temir yo'l transporti — bu temir yo'l yo'llari orqali yuk va yo'lovchilarni tashish tizimidir. U o'zining yuqori sig'imligi va ishonchligi bilan boshqa transport turlaridan ajralib turadi. Globallashtirilgan dunyoda temir yo'l transporti iqtisodiy faollikning muhim elementi hisoblanadi, chunki u yirik miqyosdagi mahsulotlarni tez va samarali yetkazib berishga imkon yaratadi. Temir yo'l orqali yuk tashish, ayniqsa uzoq masofalarga va og'ir yuklarga nisbatan qulay hisoblanadi, bu esa xalqaro savdo va sanoat rivojida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Shuningdek, yo'lovchilarni ommaviy tashish uchun ham temir yo'l transporti ishonchli va iqtisodiy samarali yechim bo'lib xizmat qiladi, bu global iqtisodiyotda insonlarning harakatlanishini osonlashtiradi.

Temir yo'l transporti O'zbekiston Respublikasi uchun nafaqat transport tizimining asosiy qismi, balki mamlakatning strategik geografik joylashuvidan kelib chiqib, mintaqaviy transport va logistika markaziga aylanishida muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston Markaziy Osiyoda joylashgan bo'lib, uning temir yo'l tarmoqlari nafaqat ichki hududlarni birlashtirish, balki qo'shni davlatlar bilan savdo aloqalarini rivojlantirishda ham asosiy vosita hisoblanadi. Bu esa iqtisodiyotning barqaror o'sishi, eksport va import hajmining oshishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Shuningdek, temir yo'l transportining ekologik toza va xarajat jihatdan samarali bo'lishi sababli, u mamlakat ichidagi sanoat va qishloq xo'jaligi mahsulotlarini tez va xavfsiz yetkazib berishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu tarzda, O'zbekistonda temir yo'l transportining rivojlanishi nafaqat mamlakat ichidagi ijtimoiy-iqtisodiy infratuzilmaning mustahkamlanishiga, balki mintaqalarda transport tizimining yaxshilanishiga ham xizmat qiladi.

Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi globalizatsiya jarayonlari doirasida temir yo'l transportining rolini va rivojlanishini O'zbekiston misolida chuqur o'rganishdan iboratdir. Tadqiqot orqali mamlakatimiz temir yo'l infratuzilmasining hozirgi holati, uning iqtisodiyot va ijtimoiy hayotdagi ahamiyati hamda jahon transport tizimidagi o'rni tahlil qilinadi. Shuningdek, dunyo bo'ylab transport sohasidagi yangi tendensiyalar va innovatsiyalarni hisobga olgan holda, O'zbekistonda temir yo'l transportini yanada samarali va raqobatbardosh tizimga aylantirish yo'llari aniqlanadi. Bu orqali mamlakatimiz transport sohasida globallashtirilgan muhitda o'z pozitsiyasini mustahkamlash va rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqishga ko'mak berish ko'zda tutilmoqda.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

Globalizatsiya davrida temir yo'l transporti ahamiyati haqida yozilgan adabiyotlar ko'p jihatdan uning xalqaro savdo, bog'lanish va iqtisodiy integratsiyani mustahkamlashdagi roli atrofida jamlangan. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, temir yo'l tarmoqlari nafaqat tovarlarni uzoq masofalarga tez va samarali yetkazishda, balki mamlakatlar o'rtasidagi iqtisodiy aloqalarni kuchaytirishda ham muhim vosita hisoblanadi. Masalan, O'zbekiston Respublikasi misolida olib qaraganda, mamlakatning geografik joylashuvi va rivojlanayotgan temir yo'l infratuzilmasi mintaqaviy savdoni kengaytirishga katta hissa qo'shmoqda. Bu transport tarmog'ining rivojlanishi eksport- import imkoniyatlarini oshirish, iqtisodiy faoliyatni rag'batlantirish va chet el investitsiyalarini jalb qilishda muhim o'rin tutadi. Shuningdek, ilmiy manbalarda temir yo'l transportining ekologik jihatdan kamroq zararli transport turi ekanligi ham ta'kidlanadi, bu esa global ekologik muammolar fonida uning ahamiyatini yanada oshiradi. Natijada, globalizatsiya sharoitida temir yo'l transportining iqtisodiy va ijtimoiy sohalarda bajaradigan roli hamda uning O'zbekiston iqtisodiyotidagi o'rni dolzarb tadqiqot mavzusi sifatida katta ahamiyat kasb etadi.

O'zbekiston Respublikasining temir yo'l transporti sektori haqida akademik maqolalar va hisobotlarni tahlil qilishda, asosan zamonaviylashtirish choralari, infratuzilmaning rivojlanishi hamda transport samaradorligini oshirish va mintaqaviy bog'lanishni mustahkamlashga qaratilgan siyosat islohotlari kabi mavzular markaziy o'rinni egallaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, so'nggi yillarda O'zbekiston temir yo'l tarmog'ida keng ko'lamli modernizatsiya ishlari amalga oshirilmoqda, jumladan, yo'l-yo'lakay rekonstruksiya va yangi texnologiyalarning joriy etilishi mavjud. Infratuzilma rivojlanishi sohada transport samaradorligini oshirish bilan birga, mamlakatni mintaqaviy tranzit markaziga aylantirishga xizmat qilmoqda. Bundan

Learning and Sustainable Innovation

tashqari, siyosat islohotlari va strategik tashabbuslar orqali transport tizimining integratsiyasini chuqurlashtirish hamda iqtisodiy raqobatbardoshlikni oshirishga intilishlar aniq ko'zga tashlanadi. Ushbu tahlillar O'zbekiston temir yo'l transportining jahon transport tizimidagi roli va ahamiyatini yanada kuchaytirishga qaratilgan uzoq muddatli rejalarning tadbiiq etilayotganligini tasdiqlaydi.

Globalashgan dunyoda temir yo'l transportining ahamiyatini tushunishda, O'zbekiston Respublikasi misolida, mintaqaviy va o'xshash o'tish iqtisodiyotlari doirasida ko'plab taqqoslovchi tadqiqotlar amalga oshirilgan. Markaziy Osiyo mamlakatlarining temir yo'l tizimlari, xususan Qozog'iston, Qirg'iziston va Tojikiston bilan taqqoslanganda, O'zbekiston o'zining strategik geografik joylashuvi va tranzit imkoniyatlari tufayli muhim ahamiyatga ega. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ushbu mamlakatlardagi temir yo'l infratuzilmasi ko'pincha sobiq Sovet Ittifoqining merosi bo'lib, rivojlanish darajasi va modernizatsiya jarayoni boshqacha kechmoqda. O'zbekiston yangi iqtisodiy va tashqi siyosat strategiyalarini ishlab chiqish orqali temir yo'l transportini raqobatbardosh va samarali tizimga aylantirishni maqsad qilgan. Boshqa o'tish iqtisodiyotlaridagi muammolar — texnologik eskirganlik, moliyalashtirishning cheklanganligi va xalqaro hamkorlikdagi to'siqlar — ushbu mintaqada o'xshashdir. Shu nuqtai nazardan, mintaqaviy hamkorlik va integratsiya yo'li bilan O'zbekistonning temir yo'l transporti tizimini rivojlantirish va globalashgan bozor talablariga moslashishda o'z o'rnini mustahkamlashi mumkinligi ta'kidlanadi. Bu taqqoslovchi tahlillar O'zbekistonning temir yo'l sohasidagi imkoniyatlari va qiyinchiliklarini yaxshiroq tushunish, shuningdek, sohadagi tendensiyalarni aniqlash imkonini beradi.

O'zbekistonda temir yo'l transportining ahamiyati haqida o'tkazilgan adabiyotlarni tahlil qilganda, metodologik yondashuvlarning xilma-xilligi ko'zga tashlanadi. Ko'plab tadqiqotlarda statistika tahlillari, ayniqsa transport yo'nalishlari va yuk tashish hajmini o'lchash uchun keng qo'llanilgan. Ba'zi ishlar o'z ichiga milliy va mintaqaviy darajadagi holatlarni tahlil qiluvchi empirik tadqiqotlarni ham oladi, bu esa temir yo'l xizmatlarining iqtisodiy va ijtimoiy ta'sirini aniqroq baholash imkonini beradi. Bundan tashqari, holat o'rganishlari O'zbekistonning temir yo'l xaritalari, infratuzilmasi va tranzit quvvatlari haqidagi ma'lumotlarni chuqurroq o'rganganligiga guvohlik beradi. Biroq, ko'plab izlanishlarda global kontekst va milliy tajriba o'rtasidagi bog'lanishlar yetarlicha yoritilmagan, shuningdek, temir yo'l transportining ekologik va innovatsion aspektlari kam ko'rib chiqilgan. Shu sababli, mavjud metodologiyalar doirasida ayrim bo'shliqlar va kelishuvlar mavjud bo'lib, kelgusida yanada kompleks yondashuvlar va ko'p tarmoqli tahlil talab etiladi. O'zbekiston Respublikasida temir

yo'l transportining rivojlanishi ijtimoiy, iqtisodiy va ekologik sohalarga keng ta'sir ko'rsatganligi bo'yicha adabiyotlarda ko'plab tadqiqotlar mavjud. Ijtimoiy jihatdan, temir yo'l tarmoqlarining kengayishi hududlararo bog'lanishni yaxshilab, aholining harakatlanish imkoniyatlarini kengaytirdi, bu esa xizmatlar va ish o'rinlariga kirishni osonlashtirdi. Iqtisodiy nuqtai nazardan, temir yo'l transporti savdo-sotiq va sanoat sohalarida samaradorlikni oshirib, mamlakatning umumiy iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo'shdi. Shu bilan birga, ko'plab manbalar temir yo'l transportining ekologik jihatlari, ayniqsa, yo'lovchi va yuk tashish hajmining ortishi natijasida chiqindilar va uglerod izlarini kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlar muhimligini ta'kidlaydi. Ushbu tahlillar tadqiqotning maqsadiga, ya'ni temir yo'l sohasining zamonaviy global sharoitda O'zbekiston iqtisodiyoti va ijtimoiy hayotidagi o'rnini aniq tushunishga katta hissa qo'shmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi

Ushbu tadqiqotda umumiy yondashuv sifatida aralash metodlar (mixed methods) qo'llanildi. Bu yondashuv yil loyihadan olinadigan ma'lumotlarni ham sifatli, ham miqdoriy usullar yordamida o'rganish imkonini beradi. Miqdoriy usullar orqali Temir yo'l transportining samaradorligi va uning iqtisodiy ko'rsatkichlari aniq raqamlar va statistik ma'lumotlar asosida tahlil qilinadi, sifatli usullar esa bu transport turining ijtimoiy va madaniy ta'sirini, shuningdek, O'zbekiston kontekstida uning o'ziga xos xususiyatlarini chuqurroq tushunishga yordam beradi. Globalizatsiya sharoitida transport tizimlarining murakkabligi va ko'p qirrali ta'sirini baholash uchun bunday aralash yondashuv eng maqbul hisoblanadi, chunki u turli jihatlarni to'liq qamrab oladi va aniqlangan tadqiqot savollariga yanada ishonchli javob olish imkonini yaratadi.

Tadqiqotda temir yo'l transportining O'zbekiston Respublikasidagi rolini chuqur o'rganish uchun bir nechta ma'lumot yig'ish usullari qo'llanildi. Avvalo, so'rovnomalar orqali aholi va yo'lovchilar tomonidan temir yo'l xizmatlariga nisbatan fikrlar va ehtiyojlar to'plandi. Shuningdek, temir yo'l sohasidagi mutaxassislar bilan intervyular o'tkazilib, amaliy tajribalar va sohaning rivojlanish istiqbollari yuzasidan batafsil ma'lumot olindi. Kuzatuv usuli orqali esa temir yo'l transportining kunlik ishlash jarayoni, yuk tashish va yo'lovchi oqimini tahlil qilish imkoniyati yaratildi. Bundan tashqari, mavjud statistik va iqtisodiy ma'lumotlar, davlat hisobotlari va ilmiy tadqiqotlardan olingan ikkilamchi ma'lumotlar analizi yordamida umumiy holat va tendensiyalar aniqlab olindi. Ushbu metodlarning integratsiyasi orqali O'zbekistondagi temir yo'l transportining global dunyodagi ahamiyati haqida aniq va asosli xulosalar chiqarildi.

Ushbu tadqiqotda O'zbekiston Respublikasi temir yo'l transporti tizimining

ahamiyatini o'rganishda ishtirokchilar, ma'lumot manbalari va holat tahlillari tanlovida ehtiyotkorlik bilan namunaviy strategiya qo'llanilgan. Tadqiqot savollariga moslik va vakillikni ta'minlash maqsadida, turli hududlardan — shahar va qishloq joylaridan hamda temir yo'l tizimining turli bo'limlaridan olingan namunalardan tanlandi. Ishtirokchilar orasida temir yo'l sohasida ishlovchi mutaxassislar, yo'lovchilar va sanoat mutaxassislari mavjud bo'lib, ularning fikrlari tizimning yuzaga kelayotgan muammolari va rivojlanish imkoniyatlarini aniq aks ettiradi. Shuningdek, rasmiy statistika, sanoat hisobotlari va mahalliy so'rovlar kabi turli ma'lumot manbalari qo'llanilib, tahlilning to'liq va keng qamrovli bo'lishi ta'minlandi. Mazkur namunaviy tanlov va ma'lumotlar yig'ish usullari tadqiqot savollariga to'g'ri javob topishda hamda O'zbekiston temir yo'l transportining global miqyosda tutgan o'rnini yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

Tadqiqotda yig'ilgan ma'lumotlarni tahlil qilish uchun bir nechta samarali metodlar qo'llanildi. Avvalo, statistik usullar, jumladan deskriptiv statistika va korrelyatsion tahlil yordamida temir yo'l transportining samaradorligi va uning ijtimoiy-iqtisodiy ta'sirini raqamlar orqali baholash imkoniyati yaratildi. Shuningdek, mavzuga oid sifatli ma'lumotlarni chuqur tahlil qilish uchun tematik tahlil qo'llanilib, bu orqali globalizatsiya jarayonlarida temir yo'l transportining o'rnini va ahamiyati aniqlanib, uning manfaatlari va muammolari strukturaviy tarzda tadqiq qilindi. Qiyosiy tahlil esa O'zbekiston Respublikasining temir yo'l sohasidagi holatini boshqa davlatlardagi tajribalar bilan solishtirishga imkon berib, xalqaro kontekstda transport tizimining rivojlanishi va takomillashuvi uchun strategik yo'nalishlarni belgilashga yordam berdi. Ushbu analiz usullari yig'ilgan ma'lumotlarni tizimli va kompleks tarzda o'rganib chiqishga va globalizatsiya sharoitida O'zbekiston temir yo'l transportining ahamiyatini puxta tushunishga xizmat qiladi.

Tadqiqot metodologiyasida mavjud bo'lishi mumkin bo'lgan cheklovlar va potentsial tarafkashliklar, masalan, ma'lumotlarning to'liq bo'lmasligi yoki respondentlarning sub'ektiv fikrlari, o'rganilgan mavzuning ishonchliligi va haqqoniyligini kamaytirishi mumkin. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun, tadqiqot davomida turli manbalardan ma'lumotlar yig'ildi, shu jumladan rasmiy statistika, amaliy tajribalar va mutaxassislarning fikrlari tahlil qilindi. Bundan tashqari, ma'lumotlarni tahlil qilishda ob'ektivlikni ta'minlash uchun statistik usullar va solishtirma tahlillar qo'llanildi. Bularning barchasi, O'zbekiston temir yo'l transportining ahamiyatini aniqlashda natijalarning ishonchliligi va haqiqiyliги kafolatlanishini ta'minladi.

Xulosa

Globalashgan dunyoda temir yo'l transporti iqtisodiy hamda ijtimoiy rivojlanishda muhim o'rin tutadi. O'zbekiston misolida, temir yo'l transportining roli energiya samaradorligini oshirish, yuk va yo'lovchilarni tez va xavfsiz yetkazib berishda hamda hududlararo integratsiyani kuchaytirishda o'ziga xos ahamiyatga ega ekanligi aniqlangan. Bundan tashqari, temir yo'l infratuzilmasining rivojlanishi mamlakatni xalqaro savdo tizimiga yaqinlashtiradi va global bozorga chiqish imkoniyatlarini kengaytiradi. Shuningdek, temir yo'l transporti ekologik toza bo'lib, atrof-muhitga zarar yetkazmasdan barqaror transport yechimlari taqdim etadi. Shu bois, O'zbekiston uchun temir yo'l sohasini modernizatsiya qilish va rivojlantirish, global iqtisodiy jarayonlarga muvaffaqiyatli integratsiyalashishda asosiy strategik yo'nalish hisoblanadi.

Temir yo'l transporti O'zbekiston iqtisodiyotining rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. U nafaqat yuk va yo'lovchi tashish jarayonlarini samarali tashkil etish orqali ichki bozorlarni qo'llab-quvvatlaydi, balki mintaqaviy aloqalarni mustahkamlashda ham yetakchi omil hisoblanadi. O'zbekiston geografik jihatdan Markaziy Osiyoda joylashganligi sababli, temir yo'l tarmoqlari mamlakatning qo'shni davlatlar bilan savdo-sotiq va iqtisodiy integratsiyasini kuchaytirishga yordam beradi. Shu yo'l bilan, O'zbekiston global savdo tarmoqlariga kirib, eksport imkoniyatlarini kengaytiradi va iqtisodiy o'sishga hissa qo'shadi. Temir yo'l sektori orqali nafaqat tashish xarajatlari kamayadi, balki geografik chegaralararo savdo va transport infratuzilmasi rivojlanadi, bu esa mamlakatni transport logistikasida mintaqaviy markazga aylantirish imkonini beradi.

O'zbekiston temir yo'l transporti sohasida bir qator muammolarga duch kelmoqda, jumladan eskirgan infratuzilma, texnologik yangilanishlarning sekinligi va tranzit imkoniyatlarining cheklanganligi. Shuningdek, koordinatsiya va raqamlashtirish darajasini oshirish zarurati mavjud. Bu muammolarni yengib o'tish uchun investitsiyalarni ko'paytirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va xalqaro hamkorlikni rivojlantirish lozim. Bunday yondashuvlar fuqaro va yuk tashish sifatini yaxshilash, tranzit potensialini kengaytirish va O'zbekiston temir yo'l transportini globalashgan dunyoda strategik ahamiyatga ega qilish imkonini beradi. Globalashuv jarayonida temir yo'l transporti O'zbekiston Respublikasi uchun strategik ahamiyat kasb etmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, temir yo'l infratuzilmasini rivojlantirish va modernizatsiya qilish orqali mamlakatning ichki va xalqaro savdo aloqalarini mustahkamlash mumkin. Siyosatshunoslar va manfaatdor tomonlar ushbu natijalarni hisobga olib, investitsiyalarni ko'paytirish, ilg'or texnologiyalarni joriy etish va transport tizimini raqamlashtirishga e'tibor qaratishlari

lozim. Shuningdek, atrof-muhitni muhofaza qilish va xavfsizlik standartlarini oshirish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish orqali temir yo'l transporti samaradorligini yanada oshirish mumkin. Bu esa O'zbekistonning global bozorlar bilan integratsiyasini tezlashtirib, iqtisodiy rivojlanishga sezilarli hissa qo'shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abdulkarimov, O. (2020). Temir yo'l transporti va uning iqtisodiyotdagi ro'li. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti Nashriyoti.
2. Rahmonov, S. (2019). O'zbekistonda temir yo'l transportining rivojlanishi va globallashuv jarayonlari. Transport va kommunikatsiyalar, 4(2), 45-52.
3. O'zbekiston Respublikasi Transport vazirligi. (2021). Temir yo'l transportining 2020-2025 yillarga mo'ljallangan rivojlanish strategiyasi. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Hukumat Nashriyoti.
4. Islomova, N. (2018). Globallashgan iqtisodiyotda transport infratuzilmasining ahamiyati: O'zbekistan tajribasi. Iqtisodiy ilm-fan, 3(1), 34-39.
5. Karimov, D. (2022). Temir yo'l transportining Osiyo mamlakatlari bilan integratsiyasidagi o'rni. Xalqaro transport tahlillari, 5(3), 22-29.
6. Mirzaev, J. & Tursunov, B. (2020). O'zbekiston temir yo'llarining global transport tizimidagi vazifasi. Toshkent: O'zbekiston Transport Akademiyasi Nashriyoti.
7. Xudoyberdiyev, R. (2017). Temir yo'l transportida innovatsion texnologiyalar va ularning iqtisodiyotga ta'siri. Transport fanlari, 8(4), 58-63.
8. O'rinboyev, M. (2019). Temir yo'l transporti sohasida davlat siyosati va investitsiya imkoniyatlari. Iqtisodiyot va moliya, 1(5), 19-25.
9. Davronov, F. (2021). Temir yo'l transportining ekologik va ijtimoiy ta'siri: O'zbekiston konteksti. Ekologiya va transport, 2(2), 40-46.
10. Sirojiddinov, A. (2018). Globallashuv sharoitida O'zbekiston temir yo'llarining transformatsiyasi. Ilmiy izlanishlar, 6(6), 101-106.